

10

2009

Ref. Nr. 75

Proiect

Lege

Pentru modificarea și completarea Legii nr.1234-XIV din 22.09.2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova

Biroul Permanent al
Parlamentului Republicii Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

În temeiul prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1234-XIV din 22.09.2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.139-140, art.996).

Art. 1. Legea nr.1234-XIV din 22.09.2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.139-140/996 din 02.11.2000, cu modificările ulterioare se modifică și se completează după cum urmează:

1. - Art.2 va avea următorul conținut:

Articolul 2. Organizarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova

(1) Organizarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova presupune: stabilirea datei alegerilor, crearea a unei comisii speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, desfășurarea primului tur al alegerilor ordinar în ședința publică specială a Parlamentului.

(2) Alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova se vor organiza cu cel mult 45 de zile înainte de ziua expirării mandatului acestuia.

(3) În cazul cînd a intervenit vacanța funcției de Președinte al Republicii Moldova în urma demisiei, demiterii, imposibilității definitive de exercitare a atribuțiilor sau decesului, alegerile pentru un nou Președinte al Republicii Moldova se vor organiza în termen de 2 luni de la data cînd a intervenit vacanța funcției.

(4) Data alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova se stabilește prin hotărîre a Parlamentului.

2. - La art.4 alin.(1) cuvintele "concomitent cu stabilirea datei alegerilor" se exclud.

3. - La art.5 alin.(2) cifra "5" se substituie cu cifra "3".

4. - Art.6 va avea următorul conținut:

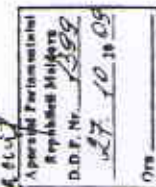
Anexă: 1. Proiectul de lege vizat;

2. Nota informativă la proiect.

Cu respect,

Deputați în Parlament:

M. Ploșceanu
A. Băieșu
I. Nemerenco
V. Nagceevschi

Articolul 10. Alegerile repetate

- (1) Alegerile repetate au loc în cel mult de 30 de zile de la ultimele alegeri ordinare în care nu a fost ales Președintele Republicii Moldova, în condițiile prezentei legi.
- (2) Dacă și după alegerile repetate Președintele Republicii Moldova nu va fi ales, Președintele în exercițiu dizolvă Parlamentul.
- (3) În cursul unui an, Parlamentul poate fi dizolvat o singură dată. Dizolvarea repetată a Parlamentului poate avea loc numai după expirarea unui an de la data ultimei dizolvări.
- (4) Președintele în exercițiu al Republicii Moldova după expirarea unui an de la dizolvarea Parlamentului va solicita Curții Constituționale constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea repetată a Parlamentului.
- (5) Dacă până la constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului, motivele care făceau imposibilă alegerea Președintelui Republicii Moldova au încetat, Parlamentul poate organiza noi alegeri pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Art.11 Procedura de organizare și desfășurare a alegerilor Președintelui Republicii Moldova, inițiată de Parlament până la adoptarea prezentei lege, va continua să se desfășoare întru-se cont de prevederile prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

"Articolul 6. Alegerile ordinare

ale Președintelui Republicii Moldova

- (1) Alegerile ordinare pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova se desfășoară la ședința publică specială a Parlamentului la data stabilită în condițiile art.7.
- (2) Ședința publică specială a Parlamentului este deliberativă dacă la ea participă cel puțin trei cincimi din numărul deputaților aleși.

3. - Art. 9 va avea următorul conținut:

Articolul 9. Prevederi speciale privind alegerile ordinare

- (1) La alegerile ordinare pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova pot participa unul sau mai mulți candidați.
- (2) Este ales candidatul care a obținut votul a trei cincimi din numărul deputaților aleși.
- (3) Dacă în primul tur de scrutin nici un candidat nu a întrunit numărul necesar de voturi, se organizează, în termen de cel mult 10 zile, un al doilea tur de scrutin între primii doi candidați stabiliți în ordinea descrescătoare a numărului de voturi obținute în primul tur.
- (4) Dacă la turul întâi au participat unul sau doi candidați și nici unul nu a acumulat votul a trei cincimi din numărul deputaților aleși, se organizează alegeri repetate.
- (5) Dacă în turul al doilea nici un candidat nu a acumulat votul a trei cincimi din numărul deputaților aleși, se organizează alegeri repetate.
- (6) În cazul parității de voturi după primul tur de scrutin, comisia specială stabilește prin trageră la sorți candidații care vor participa la turul al doilea.
- (7) În cazul în care nu sînt întrunite condițiile prevăzute la alin.(2) al art.6, la fel ca și în cazul apariției unor circumstanțe obiective, cum sînt decesul, boala, imposibilitatea obiectivă de a participa la ședința publică specială a oricărui din candidați, dacă desfășurarea alegerilor devine imposibilă în absența acestuia, precum și în cazul altor impedimente ce fac imposibilă desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova, Parlamentul, la propunerea comisiei speciale, poate amîna ședința publică specială, stabilind o nouă dată pentru desfășurarea acesteia.
- (8) Dacă nici în cadrul noii ședințe publice speciale a Parlamentului alegerile nu au loc, se organizează alegeri repetate.

4. - Art. 10 va avea următorul conținut:

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.1234-XIV din 22.09.2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova

Afi în cadrul activității Comisiei speciale pentru desfășurarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, cit și în cadrul ședinței Parlamentului din 22 octombrie 2009 s-a constatat că reglementările în vigoare privind procedura alegerii Președintelui fără conțin o serie de lacune și divergențe. De aceea, prin Hotărârea Parlamentului din 22 octombrie 2009, s-a decis ca Comisia juridică, numiri și imunități să recepționeze, să examineze și să vină cu propuneri de modificare și completare a Legii nr.1234-XIV din 22.09.2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova. Propunerile parvenite și-au găsit reflectarea în prezentul proiect și au ca scop eliminarea ambiguităților și carențelor existente, în vederea creării unui cadru legal clar și univoc privind procedura alegerii șefului statului.

Astfel, s-a constatat că este necesară precizarea și detalizarea prevederilor art.2 alin(2) al legii în cauză, care dispune că „alegerile pentru un nou Președinte al Republicii Moldova se vor organiza în termen de 2 luni de la data când a intervenit vacanța funcției”, în vederea stabilirii sensului și conținutului exact al noțiunii de „organizare a alegerilor”. În acest scop se propune o nouă redacție a art.2, ce va cuprinde un alineat care va dispune că: „organizarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova presupune: stabilirea datei alegerilor, crearea a unei comisii speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova; desfășurarea primului tur al alegerilor ordinar în ședința publică specială a Parlamentului.”

De asemenea, în vederea completării lacunelor în ceea ce privește modul de organizare a ședinței speciale, valabilitatea acesteia, prezența evorumului, cazurile de aminare a datei alegerilor pentru motive întemeiate, se propune o nouă redacție a art.6 și 9 ale legii vizate.

Astfel, se propune de a se prevedea că ședința publică specială a Parlamentului este deliberativă dacă la ea participă cel puțin trei cincimi din numărul deputaților aleși. La fel se propune de a introduce prevederi, potrivit cărora, în cazul în care ședința publică specială nu este deliberativă, la fel ca și în cazul apariției unor circumstanțe obiective, cum sînt decesul, boala, imposibilitatea obiectivă de a participa la ședința publică specială a oricărui din candidați, dacă desfășurarea alegerilor devine imposibilă în absența acestuia, precum și în cazul altor impedimente ce fac imposibilă

desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova, Parlamentul poate amina ședința publică specială, stabilind o nouă dată pentru desfășurarea acesteia. Iar dacă nici în cadrul noii ședințe publice speciale a Parlamentului alegerile nu au loc, se organizează alegeri repetate.

În ceea ce privește numărul candidaților care pot participa la alegerile Președintelui țării, întrucît prevederile art.78 al Constituției nu sînt suficiente de explicite în acest sens, se propune de a prevedea expres în legea vizată, că „la alegerile ordinare pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova pot participa unul sau mai mulți candidați” (art.9 alin.(1) din proiect)

De asemenea se propun reglementări mai precise în ceea ce privește situațiile, care pot interveni după imposibilitatea alegerii Președintelui Republicii Moldova, fiind cont și inadmisibilitatea dizolvării Parlamentului de două ori în același an.

Totodată se propune de a da posibilitatea de a organiza noi alegeri pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, dacă, pînă la constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului, motivele care făceau imposibilă alegerea Președintelui Republicii Moldova au încetat.

Întrucît să menționăm că toate modificările și completările propuse se înscriu perfect în mecanismul alegerii Președintelui țării, instituit de cadrul legal existent, consfințit de Constituția Republicii Moldova, și vin să perfecționeze acest mecanism, în vederea asigurării unor reglementări clare și exhaustive, ce ar permite desfășurarea alegerilor șefului statului în condiții de securitate juridică.

Președintele
Republicii Moldova
N. P. 1234
A. B. C. D. E. F. G. H. I. J. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. W. X. Y. Z.